

Phiaris heinrichana

Tajgabrokvecklare

Fjärilar, Vecklare

NE

NA

LC

DD

NT

VU

EN

CR

RE

Sårbar (VU)
B2ab(i,ii,iii,iv,v)c(iv)

Klass: Insecta (egentliga insekter), **Ordning:** Lepidoptera (fjärilar), **Familj:** Tortricidae (vecklare), **Släkte:** *Phiaris*, **Art:** *Phiaris heinrichana* - tajgabrokvecklare (McDunnough, 1927) **Synonymer:** *Olethreutes hyperboreana* (Karvonen, 1932), *nordlig barrskogsbrokvecklare*

Kännetecken

Basfältet och mittfältet på framvingen är svargråbruna liksom vingspetsen. Yttre och inre mellanfälten är vitaktiga med fläckar av gråbruna fjäll i det yttre mellanfältet. Bakvingen är grå. Arten är lätt att förväxla med den allmänt förekommande blåbärsbrokvecklaren *Phiaris bipunctana* men denna är mindre (vingsspänn på 14-17 mm) och har vingfransar omväxlande vita och svartgrå i utkanten på framvingen. Hos den nordliga barrskogsbrokvecklaren är framvingens vingfransar gråa och mot bakkanten gråvita. Fjärilarna är avbildade i Razowski (2003) och Svensson (2006). Vingspänn: 17-20 mm.

Utbredning och status

Det första svenska exemplaret av arten insamlades på Vällistafjällets sluttning i Jämtland 1944. Där har arten inte återfunnits sedan dess, även om den sannolikt finns kvar. Det dröjde ända till 1976 innan nästa fynd gjordes, denna gång i landets nordligaste del, vid Viikusjärvi och senare också på flera lokaler i Torne lappmark. Därefter har den hittats lokalt i fjällnära barrskog även i Lule- och Pite lappmarker och kan där uppträda i stort antal. Arten förekommer även i Finland, Norge och norra Ryssland samt i Kanada och i USA, Alaska, med en cirkumpolär utbredning.

Ekologi

Nordlig barrskogsbrokvecklarens utvecklingsstadier är inte kända. Fjärilen flyger i juli i gammal fjällnära grandominerad barrskog med fältskikt av blåbärsris *Vaccinium myrtillus*, som antas vara näringsväxten. Den är aktiv särskilt i gryningen då hanarna flyger omkring på jakt efter honor.

Hot

Slutavverkning av fjällnära barrskog. Koncentrationer av renar med ett alltför intensivt bete och nedtrampning, är negativt för arten.

Åtgärder

Fjällnära barrskogsområden bör i möjligaste mån undantas från ytterligare avverkningar. Frågan hur renbetet påverkar insekter behöver studeras mer.

Litteratur

- Benander, P. 1950. *Vecklarfjärilar, Tortricinae*. Svensk Insektfauna, rekv. nr. 39.
Razowski, J. 2003. *Tortricidae of Europe. Volume 2. Olethreutinae*. Frantisek Slamka
Svensson, I. 1952. Microlepidoptera ur coll. Erik Norstrand. *Opusc. ent.* 17: 45-47.
Svensson, I. 1977. Anmärkningsvärda fynd av Microlepidoptera i Sverige 1976. *Ent. Tidskr.* 98: 37-43.
Svensson, I. 2006. *Nordens vecklare. The Nordic Tortricidae*. Entomologiska Sällskapet i Lund.

Författare

Ingvar Svensson 1997. Rev. Göran Palmqvist 2011 © ArtDatabanken, SLU 2000.